

Előfizetési ár:

Egész évre ——— 4 K.
Fél évre ——— 2 K.
Negyed évre ——— 1 K.
Egyes szám ——— 20 f.

Felelős szerkesztő:

SUGÁR KÁROLY
m. k. főerdőmérnök.

Főmunkatárs:

BALOGH ERNŐ
m. k. főerdőmérnök.

AZ ERDŐ

Hirdetések

egy hasábos milliméter
soronkint 6 fillérrel szá-
míttatnak.

Az egész oldal négy hasáb
széles.

Előfizetőknek az álláski-
nálát és kereslet rovata
rövid közlésekre díjtala-
nul áll rendelkezésre.

Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői,
erdészeti altisztek, erdőőrök és vadőrök részére.

TULAJDONOS ÉS KIADÓ AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET.

Az előfizetési ár «Az Erdő» kiadóhivatala címén Budapest, V.,
Alkotmány-utca 6. szám alá küldendő. Ide intézendők a lap szét-
küldésére vonatkozó reklamációk is.

A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) «Az Erdő»
szerkesztőségéhez, Budapest, V., Zoltán-utca 16. sz. intézendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

«Az Erdő» munkatársai megfelelő írói tiszteletdíjban részesülnek, a melyet a szerkesztőség évnegyedenként utalványoz.
A lap után netalán származó tiszta jövedelem teljes összegében az Orsz. Erdészeti Egyesület által kezelt oly alap javára fordít-
tatik, a mely — később meghatározandó módon — e lapra előfizető erdészeti altisztek, erdő- és vadőrök javára fog szolgálni.

TARTALOM.

Az erdőaltiszt védkerületi teendői. (Tomasovszky Imre.)
Felhívás a magyar erdőbirtokosokhoz és erdőtisztékhez.
Gazdasági tanácsadó: Normandiai házinyúl. (képpel) (bl.) —
A földi bolha. — Rovarszúrta gyümölcs kezelése. — Szivárgó
faedények kezelése. — Odvas fa kezelése. — Karbolineum a
gyümölcskertészetben. — Molyfogó.
Különfélék: Az erdészeti zsebnaptár elfogyott. — Eljegyzés. —
A házinyúltenyésztők országos szövetsége. — A hörcsög sza-
porasága. — Az esernyő feltalálója. — Az édesvízi halászat
és a halgazdaság. — Meggyilkolt erdőőr.
Szerkesztői üzenetek.
Előfizetési díjak nyugtázása.
Tárcza: Régi emlék. (Dánielné-Lengyel Laura.)

Az erdőaltiszt védkerületi teendői.

Irta: *Tomasovszky Imre*, m. kir. erdőmérnök.

Az üzemi szolgálattételre beosztott erdőaltisztnak teendőit rendszeren az illető védkerület helyi, különleges körülményei határozzák meg. A mint a védkerületben a kihasználás, gyérítés, melléktermékek nyerése és szállítása, az erdősités, csemetenevelés, építkezés, erdőrendezés stb. más műszaki munka teljesítése szükséges, a szerinti az erdőaltisztnak is más és más a munkaköre és kötelessége. Ezen teendőket az erdőaltiszt e kis védkerületének pontos s részletes ismerete mellett képes elvégezni.

A védkerületet ellátó erdőaltisztnak legelső teendője tehát az legyen, hogy *védkerületének helyi és a szolgálatra legfontosabb viszonyait* mielőbb ismerje meg. Ilyenek a következők: a védkerület nagysága, határai, uralkodó főfajái, az alkalmazott üzemmódok, a gazdasági terv beosztása (vágássorozatok, tagok, erdőrészek szerint) s helyi elnevezései, az illető vidéken szokásos erdei választékok nevei, a szállítási, ipari, kereskedelmi, közlekedési, népességi stb. viszonyok, az erdőbirtokhoz kötött jogok s terhek stb. Ezen tudnivalókra szükséges felvilágosítások mindenkor a védkerület átadása alkalmával megadatnak, de ajánlatos, hogy az esetleg nem közölt tudnivalók megadása ügyében az erdőaltiszt főnökét, az erdőgondnokot kérje meg mindenkor. Ezeknek ismerete mellett a védkerület *helyi teendői* könnyen elvégezhetők.

De vannak a védkerületekben olyan teendők is, a melyek végzése úgyszólván az ország erdőgazdasági védkerületeiben majdnem egyezők. Ezek az ú. n. *általános védkerületi teendők*, melyeknek lelkiismeretes és gondos teljesítése nélkül az erdőaltiszt csak félszolgálatot végez. Ezekre nézve is az erdőaltisztnak mindenkor felettes erdőgondnokától kell kikérnie a szükséges rendelkezéseket azért, mert elvégzésük a helyi szokások és körülmények szerint más- és másképen alakulhatnak. Nagyobb részükre a korábbi szolgálati könyvek, az erdőaltiszt társainak útbaigazításai, majd egyéb, de lehetőleg mindig szolgálati úton szerzett értesülések fog-
nak felvilágosításokat nyújtani.

Az *általános védkerületi teendők megismerésére* azért törekedjen az erdőaltiszt, mert azok ismerete mellett mindenkor kedvvel fogja járni a védkerületét, szolgálata közben unatkozni sohasem fog, azoknak folytonos szem előtt tartásával tapasztalatai öregbednek, szolgálatainak teljesítéséhez bizonyos fokú gyakorlottságot szerez s ez által nemcsak szolgálataát könnyíti meg, de szabad időt nyer újabb tapasztalatok szerzésére; miért is mint komoly, megbízható s hűséges erdőaltiszt előjáróinak bizalmát és becsülését szerzi meg.

Az *alábbiakban* mindazt közöljük, a mit egy, a *védkerületét lelkiismeretesen és gondosan ellátni óhajtó erdőaltisztnak szolgálata teljesítése közben* — eltekintve a fentebb említett helyi teendőktől — *folyton szem előtt tartania s teljesítenie kell.*

A védkerülettel bíró erdőaltisztnak *általános teendői kétfélék*, ú. m.:

A) A *külső szolgálat végzésével járó teendők* és

B) a *külső szolgálat alapján végezendő írásbeli teendők.*

Mint hogy e teendők mindegyike gondos megfigyelmet, alapos körületekintést s komoly munkálatot tételez fel s továbbá, mert e teendők sokoldalúságánál fogva teljes általános útmutatást adni — úgyszólván — lehetlenség, a *következőkben* csakis olyan *általános védkerületi teendők végzéséhez szükséges vezérfonalat adunk, melyek a védkerületben gyakrabban fordulnak elő.* A többi, itt nem közölt teendőre nézve az erdőaltiszt forduljon minden egyes alkalommal főnökéhez,

a ki a szükséges rendeletet s útastításokat megadni fogja.

A) A külső szolgálat végezésével járó teendők.

Ide sorolhatók a következő teendők:

1. A birtokhatár védelmi szolgálata.
2. Az erdő védelmi szolgálata.
3. Az erdő főhasznvételei körüli szolgálat.
4. Az erdő mellékhasznvételei körüli szolgálat.
5. Az erdei termények elárúsítása körüli szolgálat.
6. Az erdei és havasi legeltetés s mulkollatás körüli szolgálat.
7. Az erdőművelés körüli szolgálat.
8. Madárvédelmi, halászati és vadászati szolgálat.
9. A védkerületben előforduló műszaki teendők körüli szolgálat.
10. Egyéb más, a védkerületben előforduló szolgálat.

B) Irásbeli teendők.

1. Szolgálati könyv vezetése.
2. Jelentések tétele.
3. Határvölös beadványok jegyzékének vezetése.
4. Bérjegyzékek szerkesztése.
5. Havi jelentések készítése.
6. Rendeletgyűjtemény vezetése.
7. Erdőterményárjegyzék kivonat készítése.
8. Favágatási tervkivonat készítése.
9. Erdőművelési tervkivonat készítése.
10. Legeltethető erdőrészek kimutatásának készítése.
11. Leltári tárgyak kimutatásának készítése.
12. Szerződéses nyilvántartójának készítése.

Megismerkedvén az általános teendők czímével, az alábbiakban mindazon legszükségesebb tudnivalókat fog-

juk felsorolni, melyek az erdőaltiszt tájékozására és a szolgálatának kifogástalan ellátására szükségesek. Ezekre azért van nagy szüksége az erdőaltisztnek, mert — legtöbb esetben — főnökétől messze lakván, sokszor jöhet olyan helyzetbe, mikor egyes ügyekben önállóan s gyorsan rendelkeznie kell s helytelenül teljesített szolgálata által magának nemcsak kellemetlenségeket, de előjáróinak időt raboló s felesleges munkálatokat okozhat.

A) A külső szolgálat végezésével járó teendők.

1. A birtokhatár védelmi szolgálata.

Az erdőbirtok határainak ismerete azért nagyon fontos az erdőaltisztre, mivel működési köre csakis az erdőbirtok határain belül terjed. Mint általánosan ismeretes, az erdőbirtokot éppen úgy, mint a mezőgazdasági birtokot (szántóföld, rét, legelő) elhatároljuk, illetve annak határait *határjelkekkel* megjelöljük azért, hogy a birtok kiterjedése s kerülete mások által is könnyen, biztosan és hamar észrevehető s megállapítható legyen.

Az erdőbirtok határai rendszeren kétfélek, úgymint: *természetesek* és *mesterségesek*. *Természetes határu* szolgálnak a folyók, nagyobb patakok, hegygerincek, közlekedési (állami, vármegyei, viczinális) utak, feltűnő sziklák, vizicsatornák, hidak, vasúti vonalak, mélyebb vízszakadások stb. *Mesterséges határjelkekül* a határhalmokat, határdombokat, határárkokat, határoszlopokat, határköveket, nyíládköveket s néhol a sodronykerítéseket alkalmazzuk.

Olyan fontosabb pontokon, hol két vagy három határvonal találkozik, két vagy három *határhalmot* készítünk, rendszeren 1·0 m. magas és 1·5 m. alsó átmérőjű, nagyobb kövekből összerakott kúpalakú formában.

TÁRCZA.

Régi emlék.

Irta: Dánielné-Lengyel Laura.

Benkő István beszélt egyszer, mikor a régi emlékekről volt szó:

— A mi az asszonyokat illeti, azt hiszem, a legnagyobb szeretettel és hálával a kis Gálnéra gondolok vissza. Szívem mélyén érzem, hogy csakis ennek a nőnek tartozom leróhatatlan, kifizethetetlen, örökös hálával. Pedig azt hiszem, ő miatta szenvedtem legerősebben életemben.

Nem is csoda, húszéves voltam ebben az időben. Sohasem képes az ember olyan lángolóan szeretni, s oly mélyen szenvedni, mint ebben a korban. Gálné vagy tíz évvel idősebb volt nálam, de ez igazán nem látszott meg rajta. Finom, leányos alakja volt, halvány, keskeny kis arca és nagy, tágra nyílt kék szeme. Különösen a szemére emlékezem. Sohasem láttam még ilyen leányos tiszta tekintetet. Nyolcz esztendeje volt férjnel, de a ki látta, megesküdött volna reá, hogy még a táncz-

iskolában sem tánczolt fiúkkal s hogy még álmában sem sejti, hogy mi a szerelem?

Hogy hogyan kerültem vele össze, azt már magam sem tudom, de arra emlékezem, hogy az első pillanattól kezdve sorsomat az övéhez kötöttem. Az ilyen fiatal lelkeköt mi sem ejti meg annyira, mint a részvét, Gálné pedig bizonyára a legszánandóbb teremtetések egyike volt. Jól tudtam ezt, bár soha egy sóhajtással, egy pillantással sem panaszkodott. Egyáltalában azt hiszem, a melyik asszony provokálja a férfi szánalmát, az a legritkább esetben érdemli meg.

Nem, szegény, ő nem. provokált semmit. Szeliden, szinte anyailag bánt velem. Sohasem mertem szerelmemmel előhozakodni. Csak titokban, némán bálványoztam és sirtam égő, keserű könnyeket. Sokkal fiatalabb és ártatlanabb voltam, mintsem arra mertem volna gondolni, hogy az egyik nőt bizonyos mértében mindig helyettesítheti egy másik nő. Akkor szentségtörésnek hittem volna más asszonyra gondolni. Nem kellett nekem senki. Úgy éreztem, hogy elégek szerelmem forró tüzeiben, de nincs a világnak az a boldogsága, a melyért elcseréltem volna szenvedésemet. És most, huszonöt esz-

Szomszédos erdő- és mezőgazdasági birtokok határára, a kisebb töréspontokon s alárendeltebb helyeken (magántulajdont képező mezőgazdasági belzetek, rétek s legelők szélein) *határdombokat* szokás készíteni. Szokásos méretei ezek: alsó átmérője 1·5 m., magassága 0·8 m., kúpalakúlag lesz építve s a határdomb külseje mohaborítással láttatik el. A határdomb közepébe rendszeren egy darab 1·6 m. hosszú, 16—20 cm. vastag karót teszünk akképen, hogy az oszlopnak alsó 0·40 m. része a földbe bocsájtatik és 0·40 m. része meg a határdomb kúpalakú tömegéből kilátszik.* A karó ezen részét megfaragják s a megfaragott helyre a határdomb száma az e célra szolgáló vasakkal rásüttetik, avagy csak egyszerűen olajos krétával ráiratik.

Határúrkokat rendszeren ott készítünk, a hol a határdombok készítéséhez szükséges kőanyag hiányzik. Többnyire 2—3 m. hosszban, 0·8—1·0 m. szélességben és 0·6—0·9 m. mélységgel készülnek. Hogy készítésüknél költséget kíméljünk, rendszeren 2—3 m. hosszú közöket kihagyunk a határvonal irányában.

A *határoszlopok* építési anyaga a *kő* és a *fa*. A kőből készült határoszlopok előnye a tartósság. Újabban készítenek a *faragott határkőoszlopokat*, melyeknek a földből kiálló 20—30 cm.-re lefaragott egyik oldalukon az erdőbirtokos nevének kezdőbetűi, pl. *M. K.* (magyar királyi), másik oldalukon pedig az illető határdombnak folyószáma szokott bevésetni.

A *nyiladékok* rendszeren 4—6 m. szélesek, de méretük 12 m. is lehet, inkább a síksági erdőtetekben nyernek alkalmazást, hol részint az erdőbirtok elhatárolá-

*Az oszlopnak gödrébe üveget, szenet, cserépdarabokat stb. tétetünk, hogy annak helye — rosszakarató károsítás esetén is — biztosan feltalálható legyen. *Közlő.*

sára, részint pedig a gazdasági felosztásra rendeltetvék. A nyiladékokon keletkezett cserjéket időnkint ki kell vágatni.

Az erdőbirtokok elhatárolására alkalmazatnak kivételesen még a sodronykerítések is, melyek tulajdonképeni feladata az, hogy a szarvasoknak, vaddisznóknak s más, esetleg nagy költséggel megtelepített nemes vadaknak (pl. mufflon, dálnvad, korzikai kecske stb.) a szomszédos gazdasági földekre való kiváltását s az általuk okozandó károsítást, illetve azok elszéledését megakadályozzák. Erdővédelmi célokat ezen ú. n. *erdőkerítések* nem szolgálnak, mivel gyakorlati hasznuk alig van, a mennyiben az erdőkárosítók átbujnak, átmásznak rajtuk s a lopott termékeket a drótok között könnyen átdobhatják.

A *sodronykerítések* akként készülnek, hogy az egymástól rendszeren 3·0—4·0 m. távolságra állított 3·0—3·5 m. hosszú, 15—25 cm. vastag oszlopokra, melyeknek 1·0 m. hosszú része földbe helyeztetik, a földtől kezdve 15—20 cm. közökben egymás fölé, rendszeren tüskékkel ellátott sodronyt feszítünk ki. Olyan helyeken, a hol a sodronykerítéseket nyulak s más apró vadak rágásai s kártételei ellen alkalmazzuk (pl. erdősitések-nél és esemetekerteknél), ott az oszlopokra a talajtól számított 1·0 m. magassáig 46 mm-es lyukbőségű, 2·5—3·0 mm. vastag sodronyfonatot alkalmazunk s e fölé 10—15—20 cm-es közökben tüskés vashuzalokat feszítünk ki. A vashuzalokat tartósság kedvéért be szokták kátrányozni.

A rendszeren nagyobb költséget igénylő mesterséges határjeleket csak oly birtokhatárokon szokás készíteni, a hol az *érdekelt birtokosok között a határügy rendeztetett*, illetve, ha a határjelek az elhatárolt birtokok tulajdonosainak tudtával s beleegyezésével s a fennálló

tendő mulva, deres fővel, józan, hideg szívvel állítom, hogy nagyon okosan gondolkoztam. Mert szintelen, üres, unalmas hitványság lenne egész életünk, ha egyszer ifjan, forró szívvel nem tudtunk volna egész lelkünk-ből szenvedni.

Igaz, a férj! Kevés mondani valóm van róla. Durva, otromba ember volt, ki előttem is gyakran megsértette feleségét. Egyáltalában én mindig csodálkozom, hogy annyi asszony képes együtt élni az urával, holott még a finomabb, nemesebb fajta férfi is oly otrombán, oly galádul uralkodik az otthonában, mintha minden szeretetreméltóságát, gyöngédségét elpazarolta volna legénykorában. Pedig az asszony lelke megkivánja, követeli a gyöngédséget, a finomságot, a szeretetet minden helyzetben és minden korban. Ezért különbek ők nálunk, durva vadállatoknál, kik egyszerűen utálatosak vagyunk, ha már biztosnak érezve magunkat, nem akarunk tetszeni többé.

Gál úr még annyi udvariassággal sem viseltetett neje iránt, a mennyit jóra való férfiember még a nőcselédje iránt is szokott mutatni. A kis, szőke asszony pedig azok közül a végtelen érzékeny, mimózálekek közül

való volt, kik valósággal fizikailag szenvednek egy durva szótól vagy mozdulattól.

Mindennapos voltam a házukban s minden dolgot ismertem. A mi azonban egy szeptemberi este történt, arra még sem voltam elkészülve.

Ott ültem kis hónapos szobámban és reá gondoltam, mint majdnem minden perczen. Magam előtt láttam hamvasszőke haját, finom, halvány kis arcát, gyöngéd metszésű, édes száját és nagy, szenvedő kék szemét. A kopogtatást nem is hallottam, csak azt láttam, hogy az ajtó kinyílik és előttem áll Gálné.

Egy pillanatig azt hittem, hogy álmodom és kábultan bámultam reá. A másik pillanatban a szegény asszony lerogyott egy székre és lassú, kínos zokogásba tört ki, mint egy szenvedő, beteg kis gyermek.

Nagyon ügyetlen lehettem, a mint ott álltam a szék mellett megszakadásig dobogó szívvel. A kis Gálné nem látta az arcomat, csak sirt, sirt tovább keservesen. Én pedig egész testemben remegve kerestem egy szót, melylyel megvigasztalhatom, de nem tudtam volna egyebet mondani neki, csak ezt: szeretem... szeretem... szeretem... hát inkább hallgattam.

törvények rendelkezéseinek figyelembe vételével, tehát *törvényesen állítottak fel.*

Az ú. n. *határállandósítási munkálatot* a következő teendők előzik meg. Az erdőbirtok határai a vonatkozó telekkönyvi, kataszteri, birtokrendezési, vagy más a birtoklást megállapító, hitelesített térkép alapján az erdőmérnök által a természetben kitűzetnek s *ideiglenes* (rendesen kis) *határdomborskákkal* megjelöltetnek, melyeknek közepébe az illető pont számozásával ellátott karócskát teszünk. Ha a birtok határai ideiglenesen ki vannak tűzve, akkor azok *bizottsági bejárásához* az érdekelt szomszéd-birtokosok meghívotnak, s ha sikerül a *békés úton való megegyezés*, akkor az eljárásról *jegyzőkönyv* vötetik fel s azt aláíratjuk az érdekeltekkel s a tényállást hitelesítettjük. *A kifogásolt határkérdésekben a bíróság közbenjöttét kell igénybe vennünk.*

Ha a kifogásolt határkérdések is bírói ítélettel, vagy ítéletekkel tisztáztattak, úgy akkor kezdetét veszi a *birtokhatár állandósítási munkálata*, azaz az érdekelt birtokosok által, avagy netalán bírósági ítélettel megállapított arányban viselendő költséggel a *határjelek készítése*.

A birtokhatárok helyei s azok számozása az erdőaltiszt *védkerületi térképén* rendesen ki vannak tüntetve s így azoknak a természetben való megtalálása igen könnyű annál is inkább, mert e határjelek — mint az az államkinestári szolgálatban történni szokott — a «Szolgálati könyv»-ben vezetett «Leltári tárgyak nyilvántartása» alapján átadatnak a belépő erdőaltisztnak a szolgálatba való bevezetéskor, illetve a védkerület hivatalos átadása alkalmával.

A fennebbiekből látható, hogy a határjelek sokszor igen nagy fáradsággal egybekötött költséges munkálatok alapján készülnek. Ezért a határjeleket az erdőaltiszt-

nek szolgálata közben állandóan szem előtt kell tartania, azoknak helyeit időszakonként bejárnia, azok helyzetét s állapotát lelkiismeretesen megvizsgálnia s a netalán rajtuk észlelt hiányokat, megrongálásokat, azok szétdobását, vagy megsemmisítését azonnal be kell jelentenie főnökének s egyúttal — a mennyire lehetséges s ha a bűnyomok engedik — a tettes kilétét azonnal ki kell puhatolnia. Az ilyen határvédelmi szolgálata közben az erdőaltiszt vizsgálja meg a határ irányában fekvő s a felügyeletére bizott védkerülethez tartozó erdőbirtok szélén levő törzseket, mert e fákat szokták legtöbbször bevagdalni, megfaragni, kérgüket megsérteni s esetleg meggyűrűzni azért, hogy azok mielőbb kiszáradván s elpusztulván, a határvonal kétségessé tétessék. A határjelek rosszakaratú megkárosításának az erdőgondnoksághoz való bejelentése alkalmával a károsítás értéke is megközelítőleg megemlítenőd.

Olyan birtokhatároknál, melyek határjelei közös költséggel készültek, leghelyesebb, ha az érdekelt birtokosok közegei *évenként többször* (lehetőleg a tavaszi munkák és a legeltetés megkezdése előtt és ősszel a gazdasági munkák s legeltetés befejezte után) *közösen járják be a birtokhatárokat* s az esetleg mutatkozó hiányokat együttesen állapítják meg, s ha netalán olyan kisebb károsításokra akadnának, melyek a helyszínen, nehezebb munka végezése nélkül, pótolhatók (pl. ha a karók számai le vannak faragva, vagy ha a karók a határdombokból ki vannak dobva stb.), akkor e hiányokat igyekezzenek azonnal pótolni.

Ha *országhatár* képezi a védkerület határát, úgy erre vonatkozólag az országhatárra megállapított «Felügyeleti szabályok» érvényesek, melyekre szükséges utasításokat az erdőaltiszt főnökétől veendő.

Ha a határvédelmi szolgálatának teljesítése közben

A szegény kis asszony fölemelte fejét és beszélni kezdett:

— Az uramtól eljöttem... nem megyek vissza többet soha... Nincs senkim ebben a nagy városban... Haza akarok menni az édes anyámbhoz Erdélybè... Bár sohase jöttem volna el onnan... Nem hoztam magammal semmit... Magát akarom kérni, adjon nekem pénzt, hogy hazamehessek...

Megint erőt vett rajta a zokogás:

— Legjobb volna a Dunának menni... Egyenes, rövid út... De az anyám belehalna és én nem akarok, nem tudok ezzel a gyilkossággal szivemben a más-világra menni.

Nem birtam tovább. Térdre estem előtte, lázas ajkammal csókolni kezdtem a ruháját, mint egy örült.

— És én? Reám nem gondól?

Megrettenve nézett reám és föl akart állani, de én erősen átfogtam a térdét és nem mozdulhatott. Nagy, kék szeme halálos félelemmel pihent rajtam. E pillanatban egész világosan olvastam lelkében. Láttam, oh milyen észbontó gyönyörűség volt: hogy szeret és hogy nem tölem fél, hanem saját magától.

— Keljen föl! Mit akar, az Istenért? Hogy végkép kétségbeessem?...

Aztán erősebb hangon folytatta:

— Bizalommal jöttem magához, mert nincs itt senkim. Azt akarja, hogy innen is ki legyek úzve az utcára?

— Nem... nem... De szeretem...

Megrázta fejét szeliden, de határozottan.

— Akar rajtam segíteni?

Ostoba voltam, húszéves voltam és vad makaességgel újra meg újra csak ezt ismételttem:

— Szeretem... szeretem...

— Jól van. Akkor megyek.

Elébe álltam. Megfogtam a kezét. Nem ellenkezett. Szeliden, szerelmesen, odaadóan nézett reám és mégis láttam tekintetén, hogy ez az asszony soha, de sohasem lesz az enyém, sem senki másé, ki csak a bűn árán ölelheti magához.

És mégis megpróbáltam legyőzni a lehetetlent.

— Hallgasson meg, aztán határozzon. Én szeretem magát, szeretni fogom a sirig. Ne rázza a fejét, azt én tudom. A bűntől fél? De hát bűn-e elfogadni a boldog-

az erdőaltiszt úgy találja, hogy egyik vagy másik határjelnek újjal való kicserélése szükséges lenne, úgy erről az illető határjel számának pontos megemlítésével tegyen azonnal jelentést az erdőgondnoksnak.

A fennebbiekből látható, hogy a határvédelmi szolgálat rendkívül fontos, s mert buzgó és lelkiismeretes teljesítése által az erdőbirtok foglalásoktól, bekaszálasoktól s más e fajta birtokháborítástól megóvatik s ez által az illető erdőbirtokos is sokszor évekig tartó, hosszas helyszíni tárgyalásokkal kapcsolatos és költséges perlekedéstől s perekől megkíméltetik, a védkerületi erdőaltiszt igyekezzék ebbeli teendőit a legnagyobb lelkiismeretességgel végezni. (Folytatása következik.)

Felhívás a magyar erdőbirtokosokhoz és erdőtisztékhez.

A magyar erdőgazdaság történeti emlékeinek megőrzése és összegyűjtése ügyében.

Az Országos Erdészeti Egyesület az ezredéves ünnepélyek alkalmából 1896-ban Tagányi Károly által összegyűjtötte az ország erdőgazdaságának multjára vonatkozó fontosabb okmányokat s azokat az Erdészeti Oklevéltár három kötetében ki is adta. Az Oklevéltár 20 K. kedvezményes áron az Országos Erdészeti Egyesülettől (Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 6. sz.) beszerezhető.

Ez a mű a magyar erdészeti történetének majdani megírásához igen becses adatok nagy mennyiségét nyújtja, de mégsem teszi feleslegessé, hogy meg ne övjük a még sok helyen található történeti emlékeket, a melyek okmányok, gazdasági leírások, emlékiratok, üzemtervek és térképek alakjában még elkerülték a pusztulást, de számonvéve kevés helyen vannak s általában gondozásban sem részesülnek. Nehogy ezek gondatlan kezelésé-

vel a magyar erdőgazdaság multját és fejlődését felderítő érdekes és esetleg pótolhatlan okmányok veszendőbe menjenek, tisztelettel kérjük az igen tisztelt erdőbirtokos urakat és nemkülönben az erdőtiszt urakat is, hogy a birtokukban lévő vagy régi irattárakban, családi levéltárakban stb. felkutatható történeti okmányokat, legyenek azok bár régi ügyiratok, üzemtervek, gazdasági leírások, emlékiratok, rajzok vagy térképek, épületek vagy erdészeti szállító eszközök terveit stb. gondosan megőrizni, tartalmukat röviden jelző jegyzékbe foglalni s e jegyzék másolatát lehetőleg egyesületünknek (Budapest, V., Alkotmány-utca 6. szám) megküldeni sziveskedjenek.

Sőt a nagyobb, vagy különösen érdekes gazdaságtörténeti multa visszatekintő kisebb erdőbirtokok t. tulajdonosaihoz és t. erdőtisztjeihez azzal a további kérelemmel járulunk, hogy az ekként összegyűjtendő okmányok és a netalán másutt rendelkezésre álló adatok alapján uradalmuk történeti monografiáit arra hivatottsággal bíró szakemberek által megírtni sziveskedjenek, a mi által, nemcsak tömérdek ma elrejtett s hovatovább teljes feledésbe menő érdekes gazdaságtörténeti adat tétetnék szélesebb köröknek hozzáférhetővé és őriztetnék meg a feledéstől, hanem a magyar erdőgazdaság általános történetének megírásához szükséges egyik fontos előmunkálat is elvégeztetnék.

Szerény nézetünk szerint ezen történeti monografiák megírása sem pénzügyi, sem más tekintetben nem ütközik lényeges akadályokba s hazai szakirodalmunk fejlődése szempontjából is feletté kívánatos.

Budapest, 1909. évi június hó 3-án.

Az Országos Erdészeti Egyesület nevében:

Bund Károly,
titkár.

Bárá Bányffy Dezső,
elnök.

ságot? Ha az Úristen tiltja, hogy egymásé legyünk, miért adta hát szivünkbe ezt az emésztő tüzet, mely erőszakkal hajt egymás karjába bennünket? Egyikünk sem akarta, hogy így legyen. Ő akarta, a kítől maga fél, a kít én meg fogokátkozni, ha magát eltiltja tőlem.

Mondtam még több ilyen bolondságot is. Bolondságokat, melyek azonban kellő alkalommal előhozva mindig szépek, mert nagy, hatalmas dolog van bennük kifejezve, a boldogságra való ösztönszerű, de hiábavaló törekvés. Beszéltem, sirtam, könyörögtem; ő szeliden, szomorúan nézett rám és a fejét rázta.

— Nem, nem lehet.

— Nézzen a szemembe! Nem szeret? Irtózik tőlem?

Reám borult. Leányos vékony karjával átfonta nyakamat és úgy súgta fülembe:

— Egész lelkemből imádlak.

De mikor magamhoz akartam szorítani, megint kibontakozott karomból és halkán, de határozottan mondta:

— Soha... soha...

Nagyon jól emlékszem, hogyan kísértem ki a vasúthoz. Micsoda égető, kiméletlen, keserű vádakkal illettem. Ő fejét lehajtva, könnyes szemmel hallgatott. Ha

nagyon kiméletlen voltam, kezét összetéve, könyörgően nézett reám, mint egy gyermek. Soha kínosabb érzést nem éreztem annál, mint mikor a vonat elrobogott vele. Mintha a testemből vágtak volna ki egy darab élőhúst. Vad, keserű átok akart kiröpenni ajkamon, de visszafojtottam. És ez volt életem legbecsületesebb cselekedete. Ez az asszony, kinél soha senki jobban még nem gyötört, ez az asszony volt legnagyobb jóltevőm. Mert ma is, ha elfog az undor, a nagy városban itt a szemem előtt hömpölygő sok förtelmesség láttára, ha esőmőrleség megundorodtam a félig romlott leányoktól s a lelkők legmélyéig elvetemedett asszonyoktól, csak a kis Gálnéra kell gondolnom, hogy higgyek megint abban, a miben minden jóra való férfiembernek hinni kell: a becsületesebb asszonyban. Legyen áldott a kis martir neve, a miért nem engedett könyörgéseimnek, nem szánta meg szenvedésemet. Neki köszönhetem életem legértékesebb tapasztalását, hogy vannak nők, kiknek semmi okuk sincs a hűségre, kiknek maga az Úristen is elnézné és megbocsátaná a vétket, kik mégis becsületesebbek maradnak halálukig, mert nem tudnak másformák lenni.

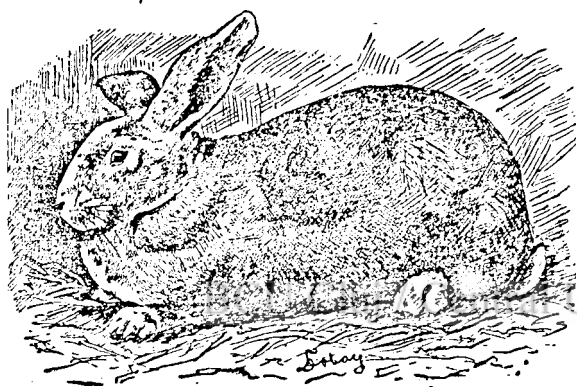
Gazdasági tanácsadó.

Rovatvezető: Hreblay Emil m. kir. gazdasági felügyelő.

Normandiai házinyul. Hazánkban a többi közt a normandiai házinyul tenyésztésével is tették kísérletet s e célból a kormány külön kiküldte megbízottját, hogy úgy Német-, mint Franciaországban tenyészpéldányokat vásároljon, azokat hozza haza s itthon aztán osztassanak ki tenyésztés céljából s főleg a végett, hogy biztos adatokat nyerjünk arra, vajjon tenyésztendő-e ez a fajta, vagy nem.

Néhány évi kísérlet után ezeket az adatokat megszereltük s ma, miként erre nézve a hivatalos körök nyilatkoznak, a normandiai nyulak tenyésztése hazánkban is sikeres szokott lenni és így azoknak tenyésztése ajánlható.

Ezek előrebocsajtása után rátérek ezen fajta közlebbi ismertetésére. A normandiai házinyul nem ősi telivér, hanem kulturfajta, a melyet 30 év óta már meglehetősen magas, sőt telivérben is tenyésztnek. Úgy

Normandiai házinyul.

lőtesült, hogy egyes tenyésztők a francia kosorrú nyulnak termékenyebbé való tétele végett a francia kosorrú bakkal párosítani kezdték az ottani közönséges házi (istálló vagy kerti) nyulat. Ezen keresztezés ivadékaikat azután (sajnos, minden céltudatosság és rendszer nélkül) részben önmagukban, részben a nőstényeket újból telivér francia kosorrú bakkal keresztezték s így évek mulva egy meglehetősen jellegzetes, — az ábrán is látható — fajtát nyerték, a mely szapora, igénytelen, gyorsan növe, húsa igen ízletes és sok, bőre erős és szőrmeje ruganyos és tömött. E sok jó tulajdonsága miatt aztán csakhamar elterjedt Némethonban is s ott azután mint német normandiai kezd már szerepelni azzal, hogy ennek az egyik füle rendszeren lekonyult, míg a francia normandiai házinyulé mind a kettő felálló.

A konyult fül jelen- vagy jelen nem léte egyébként sem nem tenyész-, sem nem szépséghiba.

A kifejlődött másfél éves normandiai házinyulnak a súlya a 4—5½ kilót is megüti s így jó húsnynulnak tartandó. Színe: mezei nyul szín, de van sok tarka is, a mi elég nagy baj, mert ha színét is tudták volna rögzíteni, ma sokkal nagyobb elterjedésnek örvendene.

A ki tehát e fajtából kapott tenyészállatokat, vagy ilyeneket a földmivelésügyi miniszter úrtól kérni szán-

dékozik, az tenyészszere olyképen az ivadékokat, hogy azok mind mezei nyulszínűek vagy rókaszerűek legyenek s fülük ne konyult, de felálló (mindkettő egyformán) legyen. Ha így járunk el okosan, céltudatosan, de főleg következetesen, akkor néhány évtized mulva mi is előállhatunk magyar normandiai fajta házinyullal, mely azonban tökéletesebb és jobb is lesz, mint a mai német vagy francia jellegű. (bl.)

A földi bolha elleni küzdelemben egyebek között igen jónak bizonyult a talajnak lazán tartása s illetőleg megakadályozása annak, hogy repedések keletkezzenek s azokban a bolhák elszaporodhassanak. A veteményes kert talaját tehát a bolhahajrás idejében indokolt időnkint felporhanyítani, lehetőleg nem öntözni, vagy úgy öntözni, hogy szikkadva repedések ne keletkezzenek, mert a tapasztalás azt mutatja, hogy porhanyó felületű talajban a bolha nem leli fel a szaporodására kedvező körülményt.

Rovarszurta-gyümölcs kezelése. Ha egyik-másik szebb alma- vagy körtefajtánkat valamely rovar szurta meg, vegyünk kötőtűt, huzzuk azt borszeszlángon át s hatoljunk azzal a szurt nyílásba, miáltal a védőhelyet kereső rovar elpusztítjuk s így annak további káros munkáját megakadályozzuk. A szuras helyét oltóviaszszal kell bekenni s csakhamar beheged.

Szivárgó faedények kezelése. A kiszáradás folytán érintkező részeiben és ereszteikeiben szóttágtult faedények megvetülését tudvalevőleg avval eszközlik, hogy megtöltik vízzel vagy beteszik vízbe. Ez utóbbi eljárás a legjobb, de nem vihető mindenütt keresztül s az előbbi is nehézségbe ütközik, mert a réseken kicsorgó vagy kiszivárgó vizet folytonosan utántölteni szükséges mindaddig, míg a megvetülés beáll. A hol hát víz bőségesen nem áll rendelkezésre s nincs, a ki folytonosan utána nézzen a vízzel való feltöltésnek, indokolt — mert a gyakorlatban bevált — úgy eljárni, hogy megtöltjük előbb az edényt szalmával vagy silányabb szénával, kövel, téglával leprésszük azt s aztán töltjük fel vízzel az edényt. A szivárgás így kisebb s ha fogy is a víz, az lassabban történik, a nedves szálak pedig tovább hatáztatolag, hosszabb időközökben való feltöltés is elég tehát.

Odvas fa kezelése. Gyakori eset, hogy a gyümölcsfák közül egyik-másik odvas. A fát a rohamos pusztulástól megvédendő, szokták az odvát kavicsstörmelékkel kitölteni és hamus cementszellettel betapasztani. Ily módon a levegő behatolását megakadályozva, a tovább korhadásnak elejét vehetjük és a fát egy darabig életben, sőt termésben tarthatjuk.

Karbolineum a gyümölcskertészetben. A földmivelésügyi miniszter úr annak idején elrendelte, hogy a gyümölcsfa-karbolineumot — mely hír szerint egyetemes hatású rovar- és gombaölő szer lett volna — a ker-

tészeti tanintézet és a rovarani állomás nagyobb számú kísérletek alapján kipróbálja. A befejezett előzetes vizsgálat után a miniszter úr most adta ki a két intézet előzetes tájékoztatóját arról, hogy a gyümölcsfa-karbo-lineumot miként kell alkalmazni és mily esetben remélhető tőle siker. Az útmutatót megkaphatja mindenki ingyen, a ki akár a kertészeti tanintézettől (Budapest, I., Ménesi-ut 45.), akár a m. kir. állami rovarani állomástól (Budapest, II., Debrői-ut 15.) levelező-lapon névnek és postájának feltüntetésével kéri.

Molyfogó. Egy méhesz a molyfogásban igen sikeresen úgy jár el, hogy kereskedésben kapható hullámos papírlemez egyik (hullámos) oldalát olvasztott viaszon végighuzza, lecsorgatja s aztán e viaszozott felével befelé a lemezt csóvé tekeri, megköti s a méhes sötétebb helyén elhelyezi. Késő nyáron e belül hullámos csó tele van molylárvákkal s megsemmisíthető.

Különfélék.

Az Erdészeti Zsebnaptár elfogyott. Hiábavaló megrendelések elkerülése végett értesítjük t. előfizetőinket, hogy az Erdészeti Zsebnaptár 1909. évi kiadása teljesen elfogyott és hogy régebbi évfolyamok sem kaphatók.

Eljegyzés. Dankó István m. kir. erdőaltiszt eljegyezte Pokorny Antal m. kir. bányaltiszt leányát Mariskát Selmezbányán.

A Házinyulteryésztők Országos Szövetsége a napokban tartotta alakuló közgyűlését. Az ország minden részéből tekintélyes számban sereglettek egybe a házinyulteryésztők. Ezenfelül 200-an írásban jelentették belépésüket. A szövetség elnökévé egyhangulag Liphay Frigyesné bárónét választották. A tisztkar a következőkből alakult: Másodelnökök: Hajós Emil, Kubinyi Béla és rábabogyoszlai Vajda Viktor. Ügyvezető másodelnök: Auffenberg János (Csillaghegy, Budapest). Al-elnök: Potchen Jakab. Titkár: Tóth Ferencz. Jegyző: Derher Aurél. Ellenőr: Száva János. Pénztáros: Fürcht János. Szertáros: Kliment József.

A szövetség megalakításának az a célja, hogy a házinyulteryésztést nagy közgazdasági és szociális fontosságához méltóan országosan szervezze és elterjeszse.

Ezt a célt előadások tartásával, kiállítások rendezésével, vásárok rendezésével, a házinyulter és gerezna értékesítésének vezetésével, telepek, egyesületek segélyezésével, tenyésztő telepek létesítésével, tenyésztő állatok beszerzésével, ingyenes fedező állomások fölállításával és a házinyulterkereskedelem szabályozásával kívánja szolgálni. Tagjainak ingyen tenyésztő állatokat és vérfrissítésre tenyészbakokat oszt.

A tagsági díj évenként 6 K, a mely összegért a szövetség havonta kétszer megjelenő hivatalos közlönye a «Házinyulteryésztés és Értékesítés» című, (Budapest)

Csillaghegyen megjelenő szaklap is ingyen jár, a melynek előfizető díja különben évenként 4 K.

A tagok fölvételét Auffenberg János ügyvezető másodelnök (Budapest, Csillaghegy) eszközli.

A hörcsög szaporasága. A «Kosmos» erre nézve a következőket közli: Kifejlődött anya évenként 2-szer, 3-szor 10—14 fiat vet s ugyanazon év őszén az elsőszülött nöstényivadékok ivaréretté válva, maguk is 6—10 fiat hoznak a világra. Ebből a feltűnő szaporaság eléggé kiviláglik. Már most, ha tudjuk, hogy az elfogyasztott eleségmennyiségen felül egy-egy hörcsög téli magtárába 1½—5 kg. gabonát hord össze, nem tagadhatjuk, hogy felettén káros állat s pusztítása tökéletesen indokolt.

Az esernyő feltalálója. Az 1750-ik évben London utczaín óriási csoportosulás támadt. Az emberek majd elestek, úgy rohantak a csodadolgot megbámulni.

— Mi az, mi az? — kérdezték a kíváncsiak.

— Hát nem látja? Egy bolond! — válaszoltak a «bőlebbek».

Csakugyan úgy látszott, mintha futóbolondot kergetne az uteza népe. A kocsisok röhögve kiáltottak rá. A suhancok kifütyülték és sárral dobálták. Az inasok papucsait és kalapjukat hajigálták utána. A diákok botokkal és kövekkel fenyegették. Az uteza tömege nevetve és csufolódva kísérte.

— Itt megy a futóbolond. Ni, mit tart a feje fölött...

Esett az eső. És csodálatos, hogy az egész népség mind bőrig ázott, csak az a futóbolond maradt száraz, a ki a feje fölött azt a furesa boszorkányszárnyat tartotta... No igen, mert az a «futóbolond» Hanway János volt, az esernyő föltalálója. A nép, a mely addig nem látott esernyőt, azt hitte, hogy ez a jó ember megvadult. Hiába lett mindenki vizes, hiába maradt az ő ruhája esőben is száraz, csak bolondnak tartotta mindenki... Csak sok idővel Hanway halála után lett az esernyő általános, mert nehezen látták be az emberek óriási hasznát. Sok idővel azután, hogy a föltaláló Hanway «futóbolond» gyanánt halt meg. De ő tudta, hogy néhány évtized múlva azt tartják futóbolondnak, a ki esernyő nélkül megy majd szakadó esőben az utczára. Egy pár évtized alatt aztán nemcsak, hogy beteljesült Hanway előrelátása, de valóságos esernyő-mánia vett erőt az embereken. Majd hogy nem gyilkolták egymást a föltalálók. Készítettek olyan esernyőket, a melyek szövetségét a vasszerkezettel együtt le lehetett venni és a botba behelyezni. Voltak aztán esernyők, a melyekbe törfegyverek rejtöztek, sőt olyanok is, a melyeket puska gyanánt el lehetett sütni. Egy amerikai oly esernyőt talált föl, a melynek nyelébe tintát, tollat, papírost, czeruzát, tollkést és radirgumit lehetett elhelyezni. Viszont egy másik abban fáradt, hogyan tudná felöltőjét az esernyőjében elhelyezni... És csodálatos, ezeket már nem tartotta senki futó bolondoknak.

Az édesvizi halászat és a halgazdaság. A földmívelésügyi miniszter úr kiadásában, e címmel egy

érdekes szakmunka jelent meg, melyet Répássy Miklós műszaki tanácsos írt meg s mely egy most fejlődő gazdasági águnk legfontosabb kérdéseit ismerteti.

A könyv az elméleti részek mellett fontos gyakorlati útmutatásokat is tartalmaz; 480 oldalra terjed s öt fő-részre oszlik. Az első rész az általános tudnivalókról, a második a mesterséges, a harmadik a természetes halászatról szól; a negyedikben a magyar halászati közgazgatást, az ötödikben pedig a külföld halászati viszonyait ismerteti.

A tanulságos kötet bolti ára 1 korona; lelkészeknek, tanítóknak és jegyzőknek pedig kérésükre ingyen küldi meg a földmívelésügyi miniszterium könyvtára.

Meggyilkolt erdőőr. Az aradmegyei Drauc községben május hó 12-én meggyilkolva találták Balázs Tódor erdőőrt, házat pedig felgyújtották. Azt hiszik, hogy a tettesek vadászok voltak.

Módunkban állott meggyőződni arról, hogy a szerencsétlenül járt erdőőr az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségélypénztárnak nem volt tagja s így hátramardottjainak ezen intézmény segélyeire igényjogosultságuk nincsen.

Szerkesztői üzenetek.

B. F. Kf. A szóban forgó 72 kat. holdas kedvező terepviszonyokon elterülő erdő faállományának 8 egyenkint egy kat. holdas próbatérrel történt becslési munkálatának külső teendői 5—6 nap alatt a külső felvétel feldolgozási teendői pedig 3—4 napig tartó írásbeli munka segédelmével véleményünk szerint elvégezhetőek voltak, feltéve, hogy az erdő összkiterjedése már előzetesen meg volt állapítva s a becslést teljesítő közeg felméréssel s térszámítással nem volt elfoglalva. Ez esetben tehát a becslést teljesítő közeg tiszteletdíja következő adatok nyomán volna megállapítandó:

1. Az oda és visszautazásra fordított tényleges költségek az utazásra fordított napokra járó napidíjakkal egyetemben.
2. 8—10 napi külső és belső munka honorálása napidíjakkal.
3. A külső munkánál esetleg felhasznált segédszemélyzet díjazására fordított tényleges kiadások.
4. A belső és külső munka eredményeként szerkesztett becslési jegyzőkönyv, illetve kimutatás és esetleges melléklet esik lemásolásáért ivenkint 2-től 3 koronáig terjedő írásdíj.

Megjegyezzük még, hogy az *utköltség* megállapításánál a szerint a mint a becselő közeg altiszt, tiszt vagy főtiszt volt, III-ad II-od illetve I. oszt. vasúti jegy, a községekből az állomásokig és viszont bérkocsi, tengelyen való utazásnál pedig kilométerenkint 40, 50, 60 fillér fuvarpénz s végül, 4, 8, illetve 10-től 16 koronáig terjedhető napidíj adományozható, s mindezekben felül a jelen esetben, illetve a fennforgó körülmények figyelembe vétele mellett 20—50 korona tiszteletdíj.

T. M. A m. kir. pénzügyminiszter úr, mint azt már ismételtlen közöltük, 1891. évi 2491. számú rendeletével akként határozott, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 38. §-a értelmében felesketett erdő-tisztek és erdőőrök szolgálati czélokra *2 (kettő) darab fegyvert adómentesen tarthatnak*, kettőnél több fegyver után azonban adómentesség nem jár.

Magától értetődik, hogy az adómentes fegyverek egyike *sörtes* is lehet.

B. F. 1. Ha a legelő állatok az Ön illetményföldjének *termésében* okozták a kárt, akkor a kártérítés *egyedül* önt illeti meg, míg ha azok olyan természetű kárt tettek, mely magát az illetményföld állományát, illetőleg az ingatlan leltári, vagy forgalmi értékét apasztotta, akkor a kártérítés a kinstár javára állapítandó meg.

Világos tehát ebből, hogy ha az Ön illetményföldjére jogtalanul hajtott jószág csakis az által okozott kárt, hogy fűtermését leegelte, az eset a kihágási naplóba nem jegyzendő fel, míg ha ezen felül a károsítás abban is nyilvánul, hogy a jószág pl. az illetményföld határdombjait megrongálta, vagy talaját annyira letaposta és felszebezte, hogy annak nyomában vízmosások keletkeztek, ez esetben a kihágás már hivatalos úton lesz tárgyalandó.

2. A társépítési kötelekben álló szegődött munkások részére a megállapított napszámért meghaladó esetleges többletet az erdőhatóság illetve a miniszterium határozza meg.

3. Az altiszti egyenruha megváltoztatása rövid időn belül aligha fog bekövetkezni. Az ez iránt kiadandó új szabályzat minden esetben gondoskodni fog arról is, hogy mostani ruhájukat elhordhassák.

M. G. Lapunk szétküldését kiadóhivatalunk a leglelkümmere-tesebb pontossággal teljesíti s ki van zárva annak lehetősége, hogy lapunk az Ön címre alatt legkésőbb minden hónap 2. illetve 16-dikán az ottani postahivatalba meg ne érkezék. De nem is ebben lesz a hiba, hanem valószínűleg az ottani kézbesítésben s nevezetesen azon körülményben, hogy Ön kiadóhivatalunkkal nem közölte pontos lakezímét (uteza, házszám) a mire olyan nagy községben illetve városban, mint Beeskerek, feltétlenül szük-ség van. Kérjük ennél fogva közölje velünk pontos lakezímét, s egyben tudakozódjék az ottani postahivatalnál is, hogy a késedelmes és hiányos kézbesítésnek nincsen-e esetleg még egyéb oka is.

Tudnivágyó. Kérdését nem értjük, mert előbbi levelét már eldobtuk. Szíveskedjék tehát újból részletesen megírni, hogy mire nézve kíván felvilágosítást, mert így határozott választ nem adhatunk. Irja meg különösen azt, hogy Ön most ideiglenesen nyugdíjazva van-e, vagy pedig fizetés mellett szabadságolva.

P. A. A méhézeti felügyelő úr címre: Kovács Antal méhézeti felügyelő — Budapest (V. földmívelésügyi miniszterium).

S. I. Az erdőőri szakvizsgák ősszel, rendszerint október hónapban szoktak megtartatni. Az erdőőri szakvizsgát bármelyik vizsgáló bizottságnál leteheti; engedélyért ahhoz a kir. erdőfelügyelőséghez kell folyamodnia, a kinek a kerületében a vizsga megtartatik. Hogy a kérvényhez milyen okmányokat kell mellékelni, továbbá, hogy mikor és hova kell a kérvényt benyújtani, azt majd a lapunkban is megjelenő hirdetményből idejekorán meg fogja tudni.

H. A. Az erdőőri szakiskolák szabályzatának 10. §. a) pontja értelmében csak azok vétetnek fel a szakiskolákba, a kiknek a kora a pályázat naptári évében a 17 évet meghaladja, de a 25 évet még el nem éri. Miután az Ön fia csak jövő évi február hónapban lesz 17 éves, ennél fogva alig hiszszük, hogy már az idén felvegyék valamelyik szakiskolába, annál kevésbé, mert mindig sokkal több a pályázó, mint a hányat tel lehet venni. Egyébiránt olvassa el a mai számunkban, közölt pályázati hirdetményt abból láthatja a feltételeket és hogy milyen okmányokat kell a kérvényhez mellékelni.

O. F. Miután a szolgálati szabályok 7. §-a értelmében a ki életének 18-ik évét még el nem érte, állami szolgálatba fel nem vehető, ennél fogva véleményünk szerint az Ön szolgálati ideje is csak 18 éves korától kezdve számít be a nyugdíjba. A nyugdíjtörvény erre nézve határozott rendelkezést nem tartalmaz, sőt ellenkezőleg a 7. §. azt mondja, hogy beszámítható szolgálati időnek tekintetik az az időtartam, melyet valaki az ellátási igény megállapításától visszafelé, egész az első hivatalos eskü letételének idejéig terjedőleg szakadatlanul és egyfolytában töltött.

T. L. Ezüstszőrme bakot rendelhet Hreblay Emil m. kir. gazdasági felügyelőnél Kolozsvárt 6 koronáért, kedvezmény nélkül. Ingyen nem kaphat senkitől sem. Különbön is az államtól való 3 drb. ezüst nyúl érdemes arra, hogy ennyi áldozatot hozzon érték. Helytelenül tette, hogy közönséges bakkal párosította az ezüst anyákat, mert elvesztett egy ellési ivadékot.

Az ezüstszőrme nyúl jól lenyúzott téli bundáit (nov.—jan. hónapokból valókat) darabonként 50—60 fillérével átveszi Tóth Gábor (Kolozsvár Árpád-u. 30 sz.) bármely mennyiségben. Ugyanott átvétetnek tisztavérű ezüst nyulak is. A kinek van ilyen eladó azt bejelentheti az illetőnek.

A befektetés és haszonra vonatkozó számítást megtalálhatja Hreblay Emil gazd. felügyelő által írt, az *«Ezüstsörnye nyúl tenyésztése és értékesítése»* című munkájában, mely egyszóval 2 K 10 fillérért megrendelhető, Kolozsvárt Ferencz-József-utca 5. sz. alatt.

Előfizetési díjak nyugtázása.

Az 1909. évi május hóban a következő előfizetési díjak folytak be az Országos Erdészeti Egyesület pénztárába.

Krassói erdőipar hd. 8 K. 95 f., Liptóújvári főerdőhiv. hd. 13 K. 07 f., Kovács János hd. 2 K. 47 f., Miskolczi erdőhiv. hd. 16 K. 89 f., Szászsebesi erdőhiv. hd. 10 K. 91 f., Kassai adóhiv. hd. 11 K. 35 f., Márkus Sándor 20 fillér, Mogyorós István 2 K. 34 f., gr. Hadik urad. hd. 10 K. 15 f., Pécsi adóhiv. hd. 28 K. 85 f.

1 koronát fizettek: Sütő Géza, Lehoczky Márton, Novák János, Csányi Antal, Tari Sándor.

2 koronát fizettek: Hammer Károly, Haluska János, Somorjai István, Vajda János, Szimon Géza, Kiss Dénes, Pap László, Merreider István, Bilinkovits József, Ardanicza János, Jelinek István, Széll József, Szántó János, Bencze D.

3 koronát fizettek: Ifj. Banisz Sándor, Lichner Pál, Balogh Ferencz, Orosz János.

4 koronát fizettek: Galner Gábor, id. gf. Lónyai Gábor, Orosz Simon, Rőczey Zoltán, Szöllősy József, Ptacsek Rezső.

ÁLLÁSKERESLET ÉS KINÁLAT

Szakvizsgázott 30 éves, nős, egészséges erdőőr jó bizonyítvánnyal, három évi gyakorlattal, beszél: magyarul, románul, keveset németül, ajánlkozik erdőszolgai, pót-erdőőri, vagy uradalmakhoz erdőkerülői vagy vadőri állásra. Címe a szerkesztőségénél megtehető.

Több évi erdőőri gyakorlati szolgálattal bíró, szakvizsgázott, erőteljes, egészséges, nős erdőőr, ki a román és német nyelvet tökéletesen, a magyart kevesebbé bírja, magán erdőbirtokon, faiparvállalatnál, vagy faraktárnál erdőőri, vagy más megfelelő állást keres. Címe: Oprean János, Szászváros, Országút 59. szám (Hunyadmegye). (6. II. 1.)

Pályázati hirdetmény.

Pályázat erdőőri és erdőszolgai állásra.

A Liptóvármegye területén állami kezelésbe vett községi stb. erdőknél a közig. erd. bizottság 1909. évi 128. számú határozata folytán pályázat nyittatik;

A) Öt kerületi erdőőri állásra és pedig:

1. Csorba székhelylyel és évi 1020 korona összes javadalmazással. 2. Királylehota székhelylyel és évi 1020 korona összes javadalmazással. 3. Verbicz székhelylyel és évi 1100 korona összes javadalmazással. 4. Németlipce székhelylyel és évi 800 korona összes javadalmazással. 5. Rózsahegy, esetleg Likavka székhelylyel és évi 900 korona összes javadalmazással.

B) Harminczkét erdőszolgai állásra, melyek székhelye és javadalmazása iránt a liptószentiváni, a liptószentmiklósi, a németlipcei és a rózsahegy magy. kir. járási erdőgondnokságoknál közszemlére kitett erdőőrzési szervezet kimutatásában bárki által tájékoztatható.

Az A) alatti kerületi erdőőri állásokra 24 évet betöltött és 40 évnél nem idősebb szakvizsgázott erdőőrök pályázhatnak. Sajátkezüleg írt, 1 koronás bélyeggel ellátott kérvények 1909. június hó végéig az alulírt hivatal-

hoz adandók be. Később beadott, vagy nem szabályszerűen felszerelt kérvények tekintetbe nem vétetnek.

A kérvényhez csatolandó: 1. erdőőri szakvizsga bizonyítvány; 2. keresztlevél; 3. orvosi bizonyítvány; 4. szolgálati bizonyítvány; 5. erkölcsi bizonyítvány.

A B) alatti erdőszolgai állásokra pályázók csak a 2—5. pontok alatti mellékleteket tartoznak kérvényeikhez csatolni.

A magyar nyelvnek szóban és írásban való tudása az erdőőröknél elengedhetetlen kellék, a tót nyelv tudása pedig előnyt biztosít. Az erdőszolgáknál pedig a tót nyelvnek szóban és írásban való tudása kellék és ezenkívül a magyar nyelvnek tudása előnyt biztosít. Folyamodó tehát nyelvbéli képességeit felsorolni köteles.

A mennyiben az A) alatti erdőőri állásokra szakvizsgázott egyének, valamint a B) alatti erdőszolgai állásokra már gyakorlati szolgálatot teljesített egyének nem pályázhatnak, jó minősítéssel bíró kiszolgált katonai altisztek és csendőrök kérvényei is figyelembe lesznek véve.

A fent elősorolt állások sem nyugdíjra, sem végkielégítésre való igényt nem biztosítanak.

Liptószentmiklós, 1909. évi május hó 25.

(7.) Magy. kir. áll. erdőhiv. főnöke:

Roszinszky János, m. kir. erdőtanácsos.

599/1909. sz.

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán megüresedett Turócz vármegyében a tótprónai és a znióváraljai védkerületi hatósági erdőőri állás. Évi fizetés 800 korona. A megyei közigazgatási erdészeti bizottsághoz címzendő kérvények legkésőbb folyó évi augusztus hó 1-éig az alsókubini magy. kir. állami erdőhivatalnál nyújthatók be.

Alsókubin, 1909. évi május hó 27-én. (8.)

Förster Gyula, magy. kir. főerdőmérnök.

132 906. sz.

Pályázati hirdetmény.

A Besztercze-Naszód vármegyében fekvő besenyői magy. kir. járási erdőgondnokság kerületéhez tartozó VIII-ik számú védkerületben Bilak községben leendő lakással, 300 korona évi bérrel, 150 korona loátalánnyal javadalmazott és lemondás folytán üresedésbe jött erdőlegényi állomás betöltésére pályázat hirdettetik, a mely állomásra csak oly egyén pályázhat, a ki: a) magyar állampolgár, b) feddhetlen életű, c) életének 24-ik évét betöltötte, d) az erdőőri szakvizsgát jó sikerrel kiállotta, e) ép szellemi, erős és egészséges testalkat mellett hibátlan beszélő, látó és halló képességgel bír.

Felhivatnak tehát mindazon egyének, a kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy a fentemlített kelleket igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat a tekintetes közigazgatási erdészeti bizottsághoz czimezve a beszterczei magy. kir. állami erdőhivatalhoz folyó évi július hó 1-éig okvetlenül nyujtsák be.

Beszterczén, 1909. június hó 1-én. (9.)

Besenyői m. kir. járási erdőgondnokság.

8751/I/A/3/1909. sz.

Pályázati hirdetés

a vadászerdei m. kir. erdőőri szakiskolánál nyitandó egyéves továbbképző tanfolyam tanulójának felvétele ügyében.

1. Azok számára, a kik az erdőőri szakiskola kétéves tanfolyamának elvégzése és az erdőőri szakvizsga sikeres letétele után az erdészeti műszaki segédszolgálat terén kiterjedtebb ismereteket, teljesebb gyakorlatot és olyan fokú önállóságot kívánnak szerezni, hogy a mennyiben magánbirtokosok (az 1879:XXXI. t.-cz. 17. §-ában nem említett birtokosok) csekélyebb terjedelmű erdőbirtokának kezelésével bizatnak meg, az erdészeti műszaki segédszolgálat körébe tartozó teendőknél kívül a birtokosnak vagy megbizottjának irányítása és ellenőrzése mellett az erdőgazdaság olyan teendőit is képesek legyenek teljesíteni, a melyek nagyobb gazdaságokban szakképzett erdőtiszteknek képezik a feladatát, illetőleg, a melyeknek teljesítésével az 1879:XXXI. t.-cz. 17. §-ában felsorolt erdőbirtokosok erdeinek kezelésénél kizárólag csak a törvény 36. §-ában meghatározott minősítéssel bíró erdőtisztek bizhatók meg — a vadászerdei magy. kir. erdőőri szakiskolánál a folyó évi szeptember hó 1-én egyéves továbbképző tanfolyam nyílik meg.

2. Erre a továbbképző tanfolyamra csak azok jelentkezhetnek, a kik valamelyik magy. kir. erdőőri szakiskolán a kétéves tanfolyamot *jó sikerrel* elvégezték; az erdőőri szakvizsgálatot letették és azon legalább *«jól alkalmas»* osztályzatot nyertek.

3. A pályázó által sajátkezüleg irt és kellően felszerelt kérvényt folyó évi július hó 15-éig a vadászerdei magy. kir. erdőőri szakiskolához (Vadászerdő, u. p. Temesvár-gyárváros) kell beküldeni.

4. A pályázati határidőn túl beküldött vagy megfelelően fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

5. A pályázati kérvényben meg kell említeni, hogy a pályázó ellátását a szakiskolában saját költségére, vagy az állam költségére kívánja-e és hogy kérvényére a válasz milyen cím alatt s hová (vármegye, utolsó postaállomás) küldessék.

6. A pályázati kérvényhez csatolandó hiteles iratokkal a pályázónak igazolnia kell a következőket:

a) anyakönyvi kivonattal azt, hogy kora a folyó naptári évben a 30. évet még el nem éri;

b) az illető magy. kir. erdőőri szakiskola végbizonyítványával azt, hogy ott a szakiskolai kétéves tanfolyamot *jó sikerrel* elvégezte;

c) erdőőri szakvizsga-bizonyítvánnyal azt, hogy az erdőőri szakvizsgálatot letette s azon legalább *«jól alkalmas»* osztályzatot nyert;

d) hatóság által kiállított erkölcsi bizonyítvánnyal azt, hogy az erdőőri szakvizsga letétele óta kérvényének benyújtásáig eltelt időt mivel töltötte s ez alatt milyen magaviseletet tanusított;

e) hatóság által kiállított bizonyítvánnyal vagy más irattal azt, hogy katonai kötelezettségben áll-e vagy nem;

f) a ki valamely alkalmazásban áll, gazdájának, vagy gazdája megbizottjának bizonyítványával az alkalmazás időtartamát és foglalkozásának munkakörét;

g) hatóság által kiállított bizonyítvánnyal azt, hogy ha szülei látják el, milyen a vagyoni helyzete szüleinek; ha pedig szülőtlén árva, illetőleg, ha fenntartásáról saját magának kell gondoskodnia, milyen a vagyoni helyzete önmagának;

h) a ki saját költségén való ellátásra kíván felvétetni, királyi közjegyző előtt kiállított nyilatkozattal azt, hogy az érette járó ellátási költséget — évi 330 (Háromszázharmincz) koronát — arra az időre, melyet a szakiskolánál tölt, szülője, gyámja, vagy más hozzátartozója, avagy maga, a szakiskola igazgatójának félévi előleges részletekben a kitűzött időre pontosan lefizeti;

i) a ki állami költségén való ellátásra kíván felvétetni királyi közjegyző előtt kiállított nyilatkozattal azt, hogy a mennyiben a szakiskolából a tanfolyam befejezte előtt önként kilépné, vagy saját hibájából elbocsáttatnék, abban az esetben érte a szakiskolában töltött időre eső ellátási költséget szülője, gyámja, vagy más hozzátartozója a szakiskola igazgatójának felszólítása után hat héten belül megtéríti.

7. A tanfolyamra felvett minden tanuló a szakiskolába való belépés alkalmával köteles új állapotban magával hozni: 6 inget, 6 alsónadrágot, 6 zsebkendőt, 10 pár kapezát vagy harisnyát, 1 pár erdőjárásra alkalmas erős bagaria-csizmát. A tanulók egyéb ruházatáról, valamint a szükséges tankönyvekről, tanszerekről és eszközökről, nemkülönbén a tanulóknak lakással és étellemezéssel való ellátásáról, a szakiskolában töltött idő alatt a tanulóért fizetett ellátási költség fejében, illetőleg az erre szolgáló államköltségvetési hitel terhére, a szakiskola gondoskodik; de viszont a szakiskola helyiségeinek, berendezésének és felszerelésének rendbentartása és tisztogatása a tanulók köteleességét képezi.

8. A tanfolyamra felvett tanulókat jelentkezésük alkalmával a szakiskola igazgatója orvosi vizsgálat alá veti. A kit a szakiskola orvosa valamely ragályos, vagy a szakiskolai foglalkoztatás mellett könnyen nem gyógyítható betegségben szenvedőnek, vagy hiányos testi szervezetűnek talál: az a szakiskolába nem fogadtatik be.

Budapest, 1909. évi május hó.

(11.) *Magy. kir. földművelésügyi miniszter.*

Eladó

két éves idomított barna vizsla fajkutya, jó kacsázó, lakhelyváltozás végett, 60 koronaért. Cím: Koller I., erdőaltiszt, posta Ivánka, Pozsony vármegye. (10.)

Sétaffy Gyula Kutti-i (Nyitramegye) Kenneléből ideális szép telivér **vizslakölykök**, valamint teljesen ferm **vizslák** olesón kaphatók. Idomításba is fogadok vizslákat. (4. XII. 6.)

S614/I/A/3/1909.

Pályázati hirdetés

az erdőőri szakiskolák tanulóinak felvétele ügyében.

A görgényszentimrei, királyhalmi, liptóújvári és vadász-erdei m. kir. erdőőri szakiskolákba a folyó év szeptember havában kezdődő új, kétéves tanfolyamra — részint állami ellátás mellett, részint saját költségen — több tanuló fog felvétetni a következő szabályok szerint:

1. A tanulók felvétele a szakiskolákba pályázat útján történik.

2. A pályázó által sajátkezüleg írt és kellően felszerelt kérvényt folyó évi július hó 5-éig ahhoz a szakiskolához kell beküldeni, melybe a pályázó felvétetni kíván; azt azonban, hogy a kijelöltek melyik szakiskolánál jelentkezhetnek felvételre: a pályázók számához és az egyes szakiskolák tanulóinak megállapított létszámához képest, a pályázók kívánságának lehető figyelembe vételével a szakiskolai igazgatók tanácsának javaslata alapján a magyar kir. földmivelésügyi miniszter határozza meg.

(Az egyes magyar kir. erdőőri szakiskolákhoz a kérvényeket a következő helyekre kell címezni és pedig: 1. a görgényszentimreihez: Görgényszentimrére; 2. a királyhalmihoz: Királyhalmára (u. p. Szabadka); 3. a liptóújvárihoz: Liptóújvárra; 4. a vadász-erdeihez: Vadász-erdőre (u. p. Temesvár-gyárvaros).'

3. A pályázati határidőn túl beküldött vagy megfelelően fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

4. A pályázati kérvényben meg kell említeni, hogy a pályázó melyik szakiskolánál kíván felvétetni és hogy ellátását a szakiskolában saját költségére, vagy az állam költségére kívánja-e s végül, hogy kérvényére a válasz milyen cím alatt s hová (vármegye, utolsó postaálmás) küldessék.

5. A pályázati kérvényhez csatolandó hiteles iratokkal a pályázónak igazolnia kell a következőket; nevezetesen:

a) anyakönyvi kivonattal azt, hogy kora a pályázat naptári évében a 17. évet meghaladja, de a 25. évet még el nem éri (Kivételnek a «Tanúsítvány»-nyal ellátott továbbszolgáló katonai altisztek, a kik 28 éves korig folytathatnak felvételért);

b) iskolai bizonyítvánnyal azt, hogy legalább az elemi népiskola hatodik (illetőleg valamely középiskola második) osztályát sikeresen végezte);

c) kincstári, erdészeti, katonai vagy hatósági orvos által kiállított bizonyítvánnyal azt, hogy ép, erős, egészséges, munkához és az idő viszontagságaihoz szokott, edzett testalkattal s különösen: jól látó, halló és beszélő képességgel bír;

d) hatóság által kiállított erkölcsi bizonyítvánnyal azt, hogy kérvényének benyújtásáig kifogástalan magaviseletet tanúsított;

e) hatóság által kiállított bizonyítvánnyal, vagy más irattal azt, hogy katonai kötelezettségben áll-e, vagy nem;

f) a ki valamely alkalmazásban áll, gazdájának vagy gazdája megbízottjának bizonyítványával azt, hogy az alkalmazás mióta tart, mennyi időre s mire terjed;

g) hatóság által kiállított bizonyítvánnyal azt, hogy szülei milyen állandó foglalkozást űznek vagy űztek; továbbá, hogy ha szülei látják el, milyen a vagyoni helyzete szüleinek, ha pedig szülőtlén, árva, illetőleg, ha fenntartásáról saját magának kell gondoskodnia, milyen a vagyoni helyzete önmagának;

h) a ki saját költségén való ellátásra kíván felvétetni, királyi közjegyző előtt kiállított nyilatkozattal azt, hogy az érette járó ellátási költséget: évenként 330 (Háromszázharminc) koronát — arra az időre, melyet a szakiskolánál tölt — szülője, gyámja, vagy más hozzátartozója, avagy maga, a szakiskola igazgatójának kezéhez, félévi előleges részletekben a kitűzött időre pontosan lefizeti.

6. Azt, hogy a pályázók közül kik jelentkezhetnek felvételre: a szakiskolai igazgatók tanácsának javaslata alapján a magyar kir. földmivelésügyi miniszter állapítja meg.

7. A felvételre való kijelölésnél és illetőleg a felvételre való alkalmasság és érdemesség sorrendjének megállapításánál a kérvényhez csatolt okmányokban foglalt adatokhoz képest elsőbbségben részesülnek:

a) elsőbbsorban azok, a kiknek iskolai előképzettsége nagyobb;

b) másodsorban azok, a kik már is valamely erdőgazdaságnál gyakorlati alkalmazásban vannak, vagy voltak;

c) harmadsorban azok, a kik erdőgazdaságnál alkalmazottaknak vagy földműveseknek, erdő- vagy mezőgazdasági munkásoknak gyermekei, vagy árvái.

Azok közül, a kiknek felvételre való alkalmassága és érdemessége a jelzett szempontokból véve egyenlő, elsőbbségben az részesül, a ki saját költségén való ellátásra kíván felvétetni.

8. A felvételre kijelöltek kötelesek annál a szakiskolánál, melyhez beosztattak, a szakiskola által velük közölt időben felvételi vizsgálatra jelentkezni.

9. A felvételre jelentkezőket a szakiskola igazgatója elsőbbsorban orvosi vizsgálat alá veti.

A kit a szakiskola orvosa valamely ragályos, vagy a szakiskolai foglalkoztatás mellett könnyen nem gyógyítható betegségben szenvedőnek, vagy hiányos testi szervezetűnek talál: az felvételi vizsgára nem bocsátható.

10. A felvételi vizsgát a szakiskola igazgatója a tan személyzettel együtt tartja meg.

A felvételi vizsga annak szigorú megállapítására szolgál, hogy a jelentkező tényleg birtokában van-e legalább azoknak az ismereteknek, a melyek az elemi népiskola VI., illetőleg a középiskolák II. osztályára megállapított követelményeknek megfelelnek.

A ki a felvételi vizsgát ki nem állja, felvételét a szakiskolába csak újabb pályázat alkalmával kérheti.

11. Azokat, a kik a felvételi vizsgát sikeresen leteszik s a szabályzat egyéb feltételeinek is megfelelnek, az igazgató a szakiskolába befogadja s a szakiskolai tanulók törzskönyvébe bevezeteti.

12. A szakiskolába való belépés alkalmával minden tanuló köteles új állapotban magával hozni: 6 inget, 6 alsónadrágot, 6 zsebkendőt, 10 pár kapezát vagy harisnyát, 1 pár — erdőjárásra alkalmas — erős bagaricsizmát.

A tanulók egyéb ruházatáról, valamint a szükséges tankönyvekről, tanszerekről és eszközökről, nemkülönb. a tanulóknak lakással és ételleléssel való ellátásáról, a szakiskolában töltött idő alatt a tanulóért fizetett ellátási költség fejében, illetőleg az erre szolgáló államköltségvetési hitel terhére, a szakiskola gondoskodik; de viszont a szakiskola helyiségeinek, berendezésének és felszerelésének rendbentartása és tisztogatása a tanulók kötelességét képezi.

13. Az állami ellátás ahhoz a feltételhez van kötve, hogy az abban részesülő tanuló a szakiskola tanfolyamát tényleg sikeresen végezze.

Ehhez képest a szakiskolába állami ellátás mellett felvett tanuló — végleges befogadását megelőzőleg — királyi közjegyző előtt kiállított nyilatkozattal biztosítani tartozik azt, hogy a mennyiben a szakiskolából a két évi tanfolyam bevégezése előtt önként kilépne, vagy saját hibájából elbocsáttatnék, abban az esetben érte a szakiskolában töltött időre eső ellátási költséget szülője, gyámja, vagy más hozzátartozója a szakiskola igazgatójának felszólítása után hat héten belül megtéríti.

Ez alól a kötelezettség alól csak azok menthetők fel, a kik hitelesen igazolják, hogy az ellátási költség megtérítéséről egyáltalán nem gondoskodhatnak.

Budapest, 1909. évi május hóban.

(12.) *Magy. kir. földművelésügyi miniszter.*

1230 1909. sz.

Pályázat erdőőri állásra.

A löcsei magy. kir. állami erdőhivatal kerületét képező Szepes vármegyében, a közigazgatási erdészeti bizottság folyó évi 1186. számú határozata alapján, az 105359/907. számú földművelésügyi miniszteri rendelettel jóváhagyott «Erdőőrzési szervezet» szerint rendszeresített alábbi székhelyek és illetményekkel, ezennel pályázat hirdettetik: 24 járási erdőőri állásra és pedig: 9 első osztályú erdőőri állásra egyenkint 820 korona fizetés és 140 korona lakpénz; 9 második osztályú erdőőri állásra egyenkint 700 korona fizetés és 120 korona lakpénz; 6 harmadosztályú erdőőri állásra egyenkint 600 korona fizetés és 100 korona lakpénz, mint rendes illetményekkel.

Székhelyek: Kluknó, Gölniczbánya, Lőcse (két állás), Káposztafalva, Podolin, Száztelek, Gnézda, Határhely, Szepesjakabfalva, Szepesófalva, Felsőláp, Osztonya, Kövesfalva, Szepesszombat, Felsőerdőfalva, Alsóerdőfalva, Batizfalva, Hernádfalu, Szepesvárálja, Szepesolaszi, Korotnok, Ragyócz.

A kinevezett és alkalmazott járási erdőőrök a kinevezéssel kapcsolatban tagjaivá válnak a jóváhagyott szervezettel kapcsolatosan képezett *vármegyei erdőőri nyugdíjintézetnek*; s azonkívül «az országos gazdasági munkás és cselédsegélypénztár» első csoportbeli rendes

tagjaul is beirattatnak egyenkint egy tagsági könyv-váltása mellett, mely után a befizetendő tagsági díjat az erdőőrzési alap fizeti.

Az erdőőri állásokra a 24 évet betöltött és 40 évnél nem idősebb pályázók felhivatnak, hogy: magyar állampolgári minőségüket és családi állapotukat, fedhetlen életüket, a 24 éves életkor betöltését, az erdőőri szakvizsgálat letételét és ép szellemi erő és egészséges testalkat mellett hibátlan beszélő és hallóképességüket igazoló *a)* illetőségi-igazolvánnyal, *b)* hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal, *c)* születési anyakönyvi kivonattal, *d)* erdőőri szakvizsgálati bizonyítvánnyal, *e)* hatósági orvosi bizonyítvánnyal s végül *f)* esetleg az eddigi szolgálatát igazoló bizonyítvánnyal felszerelt, szabályszerűen bélyegezett és Szepes vármegye közigazgatási erdészeti bizottsághoz címzett, sajátkezűleg írt folyamodványukat, *a löcsei magy. kir. állami erdőhivatalnál legkésőbb folyó évi július hó 5-éig benyujtsák.*

Azok a pályázók, a kik a magyar nyelvnek szóban és írásban való tudásán kívül, a német és tót nyelv tudását is igazolják, előnyben részesülnek.

A kinevezendő erdőőrök állásukat folyó évi augusztus hó 1-ével elfoglalni kötelesek.

A mennyiben ezen állásokra jelenleg is alkalmazásban álló egyének pályáznak, azoknak csak kérvényt kell a kitűzött határidőre beadni.

Lőcse, 1909 évi június hó 8-án.

(13.) *Magy. kir. állami erdőhivatal.*

A VADÁSZ-VIZSLA.

Gyakorlati utmutató
a vizslanevelés, tanítás, használat- és gyógykezeléshez.

Írta: **Stark Dezső** főerdész. (3.—6.)

Harmadik, bővített kiadás. Tíz művészi vizslaképpel.

Ára 2 kor. bérmentve.

A szerzőnél: **Drávatamási** (Somogy m.)

HOLFELD erdőtanácsos

növényi
nyalatókövei és vad-, illetve őznyalatópóra.

Kapitális agancsok, ugyszintén egészséges, erőteljes és ellentálló vadállomány elérésére ajánljuk a 27 éven keresztül gyakorlatilag és sikeresen használt, számtalanszor magas díjakkal (legutóbb 1907-ben Bécsben az arany éremmel) kitüntetett növényi vadtakarmány-készítményeinket. — Arjegyzék, oktató használati utasítás és elismerő iratok ingyen és bérmentve. (5.VI.4.)

HOLFELD erdőtanácsos örökösei
EICHWALD-ban, Teplitz-Schönau mellett, Csehország.